
Commissie verzoekschriften

2017/2273(INI)

23.3.2018

ADVIES

van de Commissie verzoekschriften

aan de Commissie juridische zaken

inzake de controle op de toepassing van het EU-recht 2016
(2017/2273(INI))

Rapporteur voor advies: Cecilia Wikström

SUGGESTIES

De Commissie verzoekschriften verzoekt de bevoegde Commissie juridische zaken onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

1. herinnert eraan dat het in de artikelen 20 en 227 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) en in artikel 44 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie verankerde recht om bij het Europees Parlement een verzoekschrift in te dienen een hoeksteen van het Europees burgerschap vormt en dat burgers dit recht volgens recent onderzoek als het op een na belangrijkste beschouwen; onderstreept dat verzoekschriften belangrijk zijn, omdat ze burgers de mogelijkheid geven zich betrokken te voelen bij de activiteiten van de Unie en hun bezorgdheid te uiten over gevallen van onjuiste toepassing of schending van het EU-recht of eventuele mazen in de wetgeving en deze tekortkomingen tegelijkertijd aan te kaarten in de verwachting dat de aan de orde gestelde problemen tijdig en doeltreffend worden opgelost; deelt de opvatting van de Commissie dat de inspanningen voor de doeltreffende handhaving van het bestaande EU-recht moeten worden erkend als even belangrijk als de inspanningen voor de ontwikkeling van nieuwe wetgeving; verzoekt de Commissie in dit verband om de behandeling van de verzoekschriften te verbeteren door tijdig en uitgebreid te antwoorden;
2. vestigt de aandacht op de studie die beleidsafdeling C in opdracht van de Commissie verzoekschriften heeft verricht, getiteld "Monitoring the implementation of EU law: tools and challenges"¹, en is ingenomen met de concrete maatregelen die het Parlement worden aanbevolen; wijst in dit verband op de onlangs gepubliceerde studie "Effective Access to Justice" die beleidsafdeling C heeft verricht² naar aanleiding van de aantijgingen die herhaaldelijk werden geuit bij de behandeling van verzoekschriften; steunt het voorstel van de Commissie om de justitiële opleiding op het gebied van het EU-recht in de lidstaten te bevorderen om te zorgen voor samenhangende arresten en zodoende voor een gelijke handhaving van rechten in de Unie;
3. stelt vast dat indieners zeer vaak wijzen op inbreuken op het EU-recht en wijst erop dat in 2016 vele verzoekschriften werden geregistreerd met betrekking tot de interne markt, de rechtspraak, grondrechten en het milieu;
4. benadrukt dat de correcte tenuitvoerlegging van EU-wetgeving van essentieel belang is voor de verwezenlijking van de in de Verdragen en afgeleide wetgeving vastgelegde beleidsdoelstellingen van de EU, zoals de rechtsstaat die is neergelegd in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU); benadrukt dat gebrekkige handhaving niet alleen afdoet aan de doeltreffendheid van de interne markt en kostbare gevolgen heeft, zoals onherstelbare milieuschade, maar bovendien een directe impact heeft op individuele rechten en dientengevolge de geloofwaardigheid en reputatie van de Unie schaadt; onderstreept in dit verband dat tenuitvoerlegging en handhaving gegrond zijn op de verdeling van de uit de Verdragen voortvloeiende bevoegdheden en dat de lidstaten en de Commissie derhalve samen verantwoordelijk zijn voor de tenuitvoerlegging en handhaving van de Europese wetgeving, waarbij de Commissie de uiteindelijke hoedster van de Verdragen is; wijst er tegelijkertijd op dat alle EU-instellingen overeenkomstig het

---

¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/558777/EPRS_STU\(2017\)596799_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/558777/EPRS_STU(2017)596799_EN.pdf)

² [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596818/IPOL_STU\(2017\)596818_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/596818/IPOL_STU(2017)596818_EN.pdf)

Interinstitutioneel Akkoord "Beter wetgeven" van 2016 gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het waarborgen van de tenuitvoerlegging en handhaving van EU-wetgeving;

5. is verheugd dat het verslag van de Commissie voor 2016 meer en transparantere statistische gegevens bevat ten opzichte van eerdere verslagen; betreurt het echter dat de Commissie geen gedetailleerde informatie verstrekt over het aantal verzoekschriften dat tot EU-pilotprocedures of inbreukprocedures heeft geleid en vraagt de Commissie om hierover specifieke informatie te verstrekken; stelt met spijt vast dat noch het Parlement noch de indieners bij deze procedures betrokken is; herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om het Parlement op de hoogte te stellen van alle lopende EU-pilotprocedures en inbreukprocedures teneinde de transparantie te bevorderen, de termijn voor geschillenbeslechting door de Commissie verzoekschriften in te korten, het vertrouwen in het EU-project te vergroten en tot slot de legitimiteit van de EU-pilotprocedure te verhogen, met name wanneer sprake is van inbreukprocedures; verzoekt de Commissie om haar besluiten en de verschillende stappen van het college van commissarissen systematisch bekend te maken en de agenda en de belangrijkste uitkomsten van de pakketvergaderingen te publiceren; neemt kennis van de uitspraak van het Hof van Justitie (HvJ-EU) van mei 2017 in de zaken C-39/05 P, C-52/05 P en C-562/14 P, waarin wordt gesteld dat interne documenten met betrekking tot een EU-pilotprocedure niet openbaar mogen worden gemaakt indien een dergelijke openbaarmaking de aard van de inbreukprocedure zou kunnen beïnvloeden, de voortgang ervan zou kunnen belemmeren of de doelstellingen ervan zou kunnen ondermijnen; verzoekt de Commissie derhalve om de met de lidstaten uitgewisselde documenten openbaar te maken wanneer van deze risico's geen sprake meer is, namelijk zodra de EU-pilotprocedures zijn beëindigd; steunt in dit verband de aanbevelingen van de Europese Ombudsman over de tijdigheid en transparantie van de EU-pilotprocedures voorafgaand aan inbreukprocedures; benadrukt hoe belangrijk het is om alle betrokken actoren op de hoogte te houden en meer transparantie te betrachten in het kader van de EU-pilotprocedure; betreurt de gebrekkige inzet waarmee de Commissie antwoord geeft op de bezorgdheid die leden van het Parlement in het kader van EU-pilotprocedures hebben geuit en verzoekt de Commissie om de Commissie verzoekschriften te informeren over betekenisvolle nieuwe stappen in EU-pilotprocedures wat betreft het onderzoek naar en de dialoog met de lidstaten over in behandeling zijnde verzoekschriften; herhaalt zijn verzoek aan de Commissie om in haar jaarverslag de uitvoeringsgraad van zowel EU-verordeningen als richtlijnen aan de orde te stellen;
6. is van mening dat het Parlement, gezien zijn medeverantwoordelijkheid voor de tenuitvoerlegging en de handhaving van het EU-recht overeenkomstig het Interinstitutioneel Akkoord en zijn opdracht om politieke controle uit te oefenen op de Commissie als bedoeld in artikel 14 VEU, automatisch moet worden geïnformeerd over elke ingeleide EU-pilot- en inbreukprocedure, en adequate toegang moet krijgen tot documenten met betrekking tot deze twee procedures, vooral wanneer die voortvloeien uit verzoekschriften, met inachtneming van de nodige vertrouwelijkheidsbepalingen voor een succesvolle afhandeling van de zaken;
7. herinnert eraan dat de Europese Unie gegrondvest is op het beginsel van de rechtsstaat en dat de tenuitvoerlegging en handhaving van het EU-recht een centraal aspect van dit beginsel vormen; verzoekt derhalve de Commissie en de lidstaten strenger op treden tegen te late omzetting teneinde een correcte en tijdige omzetting van richtlijnen en volledige

erbiegiging van het EU-recht te waarborgen; verbindt zich in dit verband ertoe nauwer samen te werken en de banden aan te halen met de nationale parlementen in het wetgevingsproces, met name door bijstand te verlenen bij de aanneming van wetgeving waarmee het EU-recht correct wordt omgezet; benadrukt voorts het belang van informatiebezoeken aan lidstaten naar aanleiding van verzoekschriften, om de beweringen van de indieners beter te kunnen onderzoeken, als een essentieel instrument voor het Parlement om aanwijzingen te verzamelen of het Europees recht in een concrete situatie volledig is nageleefd, en als uitgelezen mogelijkheid om dichterbij de burgers te staan en te laten zien dat hun zorgen serieus worden genomen; dring er bij de Commissie derhalve op aan rekening te houden met de verslagen van de informatiebezoeken en resoluties van het Parlement naar aanleiding van verzoekschriften; benadrukt dat deze specifieke tekortkomingen in de toepassing en de tenuitvoerlegging van het EU-recht in de lidstaten moeten worden verholpen aan de hand van vervolgmaatregelen;

8. stelt voor vertegenwoordigers van de lidstaten vaker uit te nodigen om aanwezig te zijn bij de behandeling van verzoekschriften in de Commissie verzoekschriften;
9. is ingenomen met de toelichting in het verslag van de herziene strategie van de Commissie voor de controle op de toepassing van het EU-recht, zoals die uiteengezet is in de mededeling "Betere resultaten door betere toepassing" van de Commissie van 2016, en neemt kennis van de inhoud daarvan; is bezorgd over het voornemen van de Commissie om indieners van verzoekschriften aan te sporen eerst verhaal te halen op nationaal niveau wanneer hun klachten geen bredere principekwesties of problemen met betrekking tot het systeem betreffen en op bevredigende wijze behandeld kunnen worden via andere nationale of EU-mechanismen; uit zijn bezorgdheid over het feit dat de genoemde motivering van het handhavingsbeleid van de Commissie burgers kan teleurstellen die zich tot de EU wenden voor de bescherming van hun rechten, en met name tot de Commissie als hoedster van de Verdragen overeenkomstig artikel 17 VEU; verzoekt de Commissie om een nadere toelichting te geven over haar prioriteiten voor dit beleid en over het begrip "bredere principekwesties"; verzoekt het bovengenoemde handhavingsbeleid te heroverwegen om ervoor te zorgen dat de behandeling van bepaalde zaken die beter op EU-niveau kunnen worden opgelost, geenszins in gevaar komt; merkt op dat de Commissie van plan is enkel een EU-pilotprocedure te starten wanneer deze bijdraagt aan een bepaalde zaak en dat zij tevens voornemens is om inbreukprocedures zonder voorafgaande EU-pilot te blijven inleiden teneinde onderzoek naar schendingen van het EU-recht vlotter te laten verlopen; is echter bezorgd dat deze benadering de doeltreffendheid van het onderzoek van via verzoekschriften ingediende klachten kan aantasten in gevallen waarin maatregelen op EU-niveau geschikter zouden kunnen blijken gezien de specifieke nationale omstandigheden of de gemoeide belangen; neemt kennis van de kenmerkende daling in het aantal EU-pilots dat in hetzelfde jaar werd gestart;
10. wijst op de aanhoudende en verslechterende situatie met betrekking tot de late omzetting van richtlijnen: in 2016 werden 847 nieuwe inbreukprocedures ingeleid wegens late omzetting, oftewel een stijging in een jaar van meer dan 60 %, waardoor er eind 2016 in totaal 868 procedures liepen wegens late omzetting; spreekt zijn bezorgdheid uit over de erbiegiging van de uitspraken van het Hof van Justitie; merkt op dat 95 inbreukprocedures waarin het HvJ-EU uitspraak heeft gedaan over niet-naleving door de lidstaten, nog lopen, en dat de Commissie in slechts drie van deze zaken uit hoofde van artikel 260 VWEU een beroep heeft gedaan op het HvJ-EU; betreurt ten eerste het

geringe aantal zaken dat de Commissie op grond van artikel 260 aan het HvJ-EU heeft doorverwezen; verzoekt de procedure als bedoeld in artikel 260, lid 3, volledig en strikt toe te passen op zaken wegens niet-mededeling, teneinde een tijdig en doeltreffend verhaalmechanisme te bieden; acht het van het grootste belang dat de uitspraken van het HvJ-EU volledig en tijdig ten uitvoer worden gelegd, zo nodig door ook de bepalingen van artikel 279 VWEU volledig te benutten; verzoekt de Commissie stelselmatig verslag uit te brengen over de vooruitgang die is geboekt bij de naleving van de uitspraken van het HvJ-EU door de lidstaten;

11. wijst op het toenemende aantal klachten dat wordt ingediend bij de Commissie (3 783), op de 986 nieuwe inbreukprocedures die werden ingeleid in 2016 en op de 1 657 lopende inbreukprocedures; betreurt de huidige zorgwekkende ontwikkeling van de omzettingsgraad in de lidstaten en het toenemende aantal gevallen van onjuiste of niet-toepassing van het EU-recht, hetgeen erop wijst dat de tijdige en correcte tenuitvoerlegging van EU-wetgeving een uitdaging blijft; betreurt het ontbreken van algemeen beschikbare informatie over de wijze waarop de 3 783 klachten die in 2016 bij de Commissie werden ingediend, zijn behandeld, en over de lengte van inbreukprocedures in de verschillende stadia, in de verschillende lidstaten en op de verschillende beleidsterreinen; roept ertoe op het handhavingsbeleid transparanter ten uitvoer te leggen; spoort de Commissie aan om een actievere houding aan te nemen bij het verzamelen van informatie en het reageren op de bezorgdheid van burgers;
12. merkt op dat het aantal klachten dat door de Commissie werd ontvangen in 2016 een historisch hoog aantal bereikte, hoger dan het aantal van 2014, na de opmerkelijke daling van 2015; betreurt het dat het aantal inbreukzaken wegens late omzetting door de lidstaten scherp is gestegen, met meer dan 50 %; benadrukt het feit dat het milieu nog steeds tot de beleidsterreinen behoort die het vaakst onderwerp zijn van lopende inbreukzaken, met waterkwaliteit, afvalbeheer, luchtkwaliteit en biodiversiteit als voornaamste onderwerpen;
13. wijst op het ontoereikende niveau van tenuitvoerlegging van het EU-recht in de lidstaten, zoals blijkt uit het hoge aantal bij de Commissie ingediende klachten en de aanzienlijke stroom aan verzoekschriften die aan het Parlement worden gericht; is ingenomen met het voornemen dat de Commissie in haar mededeling van december 2016 heeft uitgesproken om meer gebruik te gaan maken van preventieve instrumenten, zoals pakketvergaderingen, uitvoeringsrichtsnoeren, deskundigengroepen en specialistische netwerken waaronder het Solvit-netwerk, en om de capaciteitsopbouw in de lidstaten om het EU-recht te handhaven te ondersteunen; verzoekt de Commissie deze instrumenten te gebruiken met de hoogst mogelijke inachtneming van het beginsel van behoorlijk en doeltreffend bestuur als bedoeld in artikel 298 VWEU en artikel 41 van het Handvest van de grondrechten van de EU; verzoekt de Commissie om zich bij de tenuitvoerlegging van dit vernieuwde handhavingsbeleid in een volwaardig partnerschap met de lidstaten en de Europese instellingen te beroepen op de bepalingen van artikel 197 VWEU; verzoekt de Commissie en de Raad om volledige uitvoering te geven aan het Interinstitutioneel Akkoord "Beter wetgeven" van 2016¹ en de gezamenlijke politieke verklaring over toelichtende stukken van 2011²;

---

¹ PB L 123 van 12.5.2016, blz. 1.

² PB C 369 van 17.12.2011, blz. 14.

14. beveelt aan om versnelde procedures met kortere termijnen in te stellen voor dringende zaken waarin mogelijk sprake is van inbreuk op EU-wetgeving en die een snel handelen van de Commissie zouden kunnen vereisen;
15. benadrukt hoe belangrijk het is om de integriteit van de rechtsorde van de EU, die primaire, secundaire en zachte wetgeving omvat, te waarborgen; roept om deze reden op tot de tijdige aanneming van de wetgevings- en niet-wetgevingsinitiatieven die nodig zijn om de Europese pijler van sociale rechten tot stand te brengen voor de burgers; onderstreept dat de tijdige aanneming van wetgevings- en niet-wetgevingsinitiatieven een noodzaak is die door zowel de Commissie als het Parlement wordt erkend;
16. merkt op dat het vrije verkeer van EU-burgers, die overal in de EU mogen wonen, werken, studeren en zaken mogen doen, het meest positieve resultaat van de EU is volgens de gewone Eurobarometer 86, en dat de meerderheid van de EU-burgers volgens die barometer de voorkeur geeft aan gemeenschappelijk EU-beleid voor domeinen als defensie, migratie en terrorisme; herinnert eraan dat tijdige en uniforme tenuitvoerlegging in alle lidstaten van cruciaal belang is om dergelijk beleid tot een succes te maken; stelt met bezorgdheid vast dat bepaalde lidstaten verzuimen hun plichten met betrekking tot asiel en migratie na te komen, en met name waar het de herplaatsing van asielzoekers en immigranten betreft; onderstreept dat het gebrek aan solidariteit tussen sommige lidstaten op het gebied van asiel en migratie moet worden aangepakt, zodat alle lidstaten hun verplichtingen nakomen;
17. neemt kennis van de toepassing van het EU-recht door de Commissie in het kader van het pakket voor betere regelgeving en met de steun die in de vorm van plannen voor de tenuitvoerlegging van nieuwe richtlijnen aan de lidstaten wordt geboden; wijst er echter op dat de lidstaten zich van hun taken moeten kwijten en de regels die zij gemeenschappelijk hebben goedgekeurd, moeten handhaven, en dat zij de praktijk van goldplating moeten vermijden bij de tenuitvoerlegging van het EU-recht, om te voorkomen dat onder de burgers verwarring ontstaat over het onderscheid tussen EU-recht en nationaal recht en dat zij de indruk krijgen dat de EU te veel regels vaststelt;
18. betreurt de tekortschietende aanpak van de Commissie op het gebied van dierenwelzijn, waarbij zij de ernstige inconsistenties negeert die aan de orde zijn gesteld door een groot aantal burgers die gebruik hebben gemaakt van hun recht op het indienen van verzoekschriften; herhaalt zijn verzoek om een nieuwe strategie op EU-niveau te lanceren om alle bestaande tekortkomingen weg te werken en de volledige en doeltreffende bescherming van het dierenwelzijn te garanderen door middel van een helder en uitputtend wetgevingskader dat volledig voldoet aan de vereisten van artikel 13 VWEU;
19. verzoekt de Commissie om grondig onderzoek te doen naar de verzoekschriften met betrekking tot kwaliteitsverschillen tussen levensmiddelen van hetzelfde merk in verschillende lidstaten; dringt er bij de Commissie op aan een eind te maken aan oneerlijke praktijken en ervoor te zorgen dat alle consumenten gelijk worden behandeld;
20. betreurt het dat het recht van de burgers op gezondheid ernstig wordt ondermijnd door de sterk tekortschietende tenuitvoerlegging en toepassing van de EU-milieuwetgeving in bepaalde lidstaten, met name wat betreft de naleving van de grenswaarden voor de luchtkwaliteit en het beheer van afval en afvalwaterzuiveringsinstallaties;

21. wijst erop dat discriminatie op grond van de officiële ta(a)l(en) van een lidstaat op scholen en bij de overheid het vrije verkeer als bedoeld in artikel 26, lid 2, VWEU belemmert; verzoekt de Commissie om onderzoek te doen naar deze inbreuk op de interne markt.

**INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	21.3.2018
Uitslag eindstemming	+: 19 -: 1 0: 4
Bij de eindstemming aanwezige leden	Margrete Auken, Beatriz Becerra Basterrechea, Soledad Cabezón Ruiz, Eleonora Evi, Takis Hadjigeorgiou, Peter Jahr, Svetoslav Hristov Malinov, Lukas Mandl, Notis Marias, Ana Miranda, Marlene Mizzi, Cristian Dan Preda, Gabriele Preuß, Sofia Sakorafa, Yana Toom, Jarosław Wałęsa, Cecilia Wikström
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Michela Giuffrida, Carlos Iturgaiz, Peter Kouroumbashev, Kostadinka Kuneva, Julia Pitera, László Tóké
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Emil Radev

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

19	+
ALDE	Beatriz Becerra Basterrechea, Yana Toom, Cecilia Wikström
ECR	
EFDD	Carlos Iturgaiz, Peter Jahr, Svetoslav Hristov Malinov, Lukas Mandl, Julia Pitera, Cristian Dan Preda, Emil Radev, László Tőkés, Jarosław Wałęsa
GUE/NGL	
PPE	
S&D	Soledad Cabezón Ruiz, Michela Giuffrida, Peter Kouroumbashev, Marlene Mizzi, Gabriele Preuß
VERTS/ALE	Margrete Auken, Ana Miranda

1	-
ECR	Notis Marias

4	0
EFDD	Eleonora Evi
GUE/NGL	Takis Hadjigeorgiou, Kostadinka Kuneva, Sofia Sakorafa

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding